

పిచ్చెపు కోతలు మరో వైపు నాట్లు

కమలాపురం మండలంలో మిషన్తో నాటు వేస్తున్న రైతు

ఎరువులకు కరువు లేదు
యానంగి పంట సాగుకు సంబంధించి ఎరువుల విషయంలో ఎలాంటి జోకా లేకుండా గత ప్రభుత్వమే చర్యలు తీసుకున్నది. అవసరాలకు మించి ఎరువులు తెలంగాణ రాష్ట్ర మార్కెట్ వద్ద నిల్వలు ఉన్నాయి. ముందస్తు ప్రణాళికతో అన్ని రకాల ఎరువులను గోదాముల్లో నిల్వ ఉంచారు. ప్రస్తుతం ఉన్న నిల్వలు యానంగి సాగు కోసం ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లా మొత్తానికి సరిపోయే స్థాయిలో నిల్వ ఉంచారు. యారియా 7006 మెట్రిక్ టన్నులు, డీపీ 424 మెట్రిక్ టన్నులు, ఇతర కాంపోస్ట్ ఎరువులు 310 మెట్రిక్ టన్నులు నిల్వ ఉన్నాయి. పంట దిగుబడిలో అత్యంత ప్రాముఖ్యత ఉండి పోటాషను సైకం అందుబాటులో ఉంచారు. జిల్లాలో మొత్తంగా మాస్ 7741.405 మెట్రిక్ టన్నుల ఎరువులు బఫర్ నిల్వలగా అందుబాటులో ఉన్నాయి.

ఎరువులు పుష్కలంగా ఉన్నాయి
యానంగి సాగు కోసం జిల్లాలో ఎరువులు పుష్కలంగా బఫర్ నిల్వలగా ఉన్నాయి. ఉమ్మడి జిల్లా మొత్తానికి సరిపోయే స్టాక్ గోదాముల్లో నిల్వ చేసి ఉంచారు. రైతులు ఎరువుల విషయంలో ఎలాంటి ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదు. ప్రతి యేడాది మాదిరిగానే ముందస్తుగానే ఎరువుల ఇంజనెంటును పంపాము. రైతులకు కావాల్సిన అన్ని రకాల ఎరువులను అందుబాటులో ఉంచుతున్నాం. ప్రస్తుతం 77.41 మెట్రిక్ టన్నుల ఎరువులు అందుబాటులో ఉన్నాయి.
-శ్యాం, డీఎం, మార్కెట్

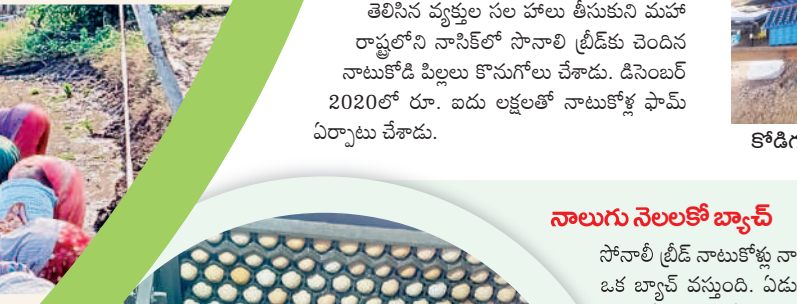
పిల్లల ఉత్పత్తికి యంత్రంలో ఉంచిన కోడిగుడ్డు

ఉన్నత చదువులు చదివినప్పటికీ ఉద్యోగాల కోసం వెంపర్రాడకుండా వట్టుదలతో స్వయంఉపాధిని ఎంచుకున్నాడు. నాటుకోళ్ల పెంపకంలో రాణిస్తూ తనతోపాటు నలుగురికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నాడు కమలాపురం మండలం ఉప్పరపల్లికి చెందిన బీటిక్ విద్యార్థి కంది మణిసాయి. మొదట్లోనే కోళ్లు మృతి చెంది ఆర్థికంగా పెద్ద దెబ్బ తగిలినా పోయిన చోటనే దొరకలబట్టుకోవాలని మరంత కష్టపడ్డాడు. రూ. 5 లక్షల పెట్టుబడితో ప్రారంభించి తన వ్యాపార సామ్రాజ్యాన్ని రూ. 50 లక్షలకు విస్తరించి పలువురికి ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నాడు.
- కమలాపురం, డిసెంబర్ 14

- నాటుకోళ్ల పెంపకంలో రాణిస్తున్న బీటిక్ విద్యార్థి
- రూ. 5 లక్షల పెట్టుబడితో రూ. 50 లక్షలకు చేరిన వ్యాపారం
- పోగొట్టుకున్న చోటే రాబట్టుకున్న యువకుడు
- ఉపాధి పొందడంతోపాటు నలుగురికి ఉపాధి
- ఏటా రూ. 14 లక్షల ఆదాయం
- పలువురికి ఆదర్శంగా నిలుస్తున్న కంది మణిసాయి

ముమ్మరంగా యానంగి పనులు
వరివైపే రైతుల మొగ్గు
ఆ తర్వాత మక్కకు ప్రాధాన్యం
అందుబాటులో ఎరువులు, విత్తనాలు

నాట్లు మొదలయ్యాయి
హనుమకొండ డివిజన్ పరిధిలో పరి నాట్లు ఇప్పటికే మొదలయ్యాయి. పరకాల డివిజన్లో ఇంకా పరి కోతలు నడుస్తున్నాయి. జన పరి లిపి వరకు పరి నాట్లు పూర్తయ్యి అవకాశముంది. ఈసారి కూడా రైతులు పెద్ద ఎత్తున పరి వైపే మొగ్గు చూపుతున్నారు. హనుమకొండ జిల్లాలో లక్ష 30 వేల ఎకరాలలో పరి సాగుపనులు, 50వేల ఎకరాల వరకు మొక్కజొన్న వేస్తారు. ఇందుకు సంబంధించి అన్ని ప్రణాళికలను ముందుగానే సిద్ధం చేసి ఉంచారు. ఇప్పటికే సాగు నీటికి ఇబ్బంది లేదు.
-దామోదర్ రెడ్డి, ఏడీసీ, హనుమకొండ

పిల్లల ఉత్పత్తికి యంత్రంలో ఉంచిన కోడిగుడ్డు

కోడిపిల్లల ఉత్పత్తి కోసం ఏర్పాటు చేసిన జనరటర్

ఫామ్లో పెరుగుతున్న నాటుకోళ్లు

వట్టుదలే పెట్టుబడిగా..

కోడిగుడ్డును కూల్లో ఉంచేందుకు ఏర్పాటు చేసిన యంత్రం

నాలుగు నెలలకో బ్యాచ్
సోనాలీ శ్రీదీ నాటుకోళ్లు నాలుగు నెలలకోసారి ఒక బ్యాచ్ వస్తుంది. ఏడు వందల కెజిసాటి ఉండి ఫామ్లో నాటుకోళ్లను పెంచుతున్నాడు. ప్రతి గంటకోసారి ఫామ్లో పెట్టే గుడ్డును తీసి ట్రేలలో పెడుతారు. కోడి పిల్లల ఆర్డర్ ఉంటే పిల్లల ఉత్పత్తి చేస్తారు. కోడిగుడ్డు ఆర్డర్ ఉంటే గుడ్డును హైడ్రోబాడ్ వంటి పట్టుకొలు సరఫరా చేస్తాడు. కార్పొరేట్ దవాఖానలకు రూ. 20కు ఒక గుడ్డు అమ్ముతుంటాడు, నెలకు 1500 గుడ్డు అమ్ముకుంటాడు. అలాగే బిజినెస్ సెంటర్లకు తిరిగి రూ. 300 నుంచి 350కు నాటుకోళ్ల అమ్ముతున్నాడు. బ్యాచ్ వేసినప్పటి నుంచి రసాయనాలు లేని స్పెషాల్ కంపెనీకి చెందిన ఆర్గానిక్ డాజాతో పెంచుతున్నాడు.

బిద్లూతో రూ. 6 లక్షల నష్టం
2021లో కల్నా సమయంలో రెండు బ్యాచ్లు వేశాడు. బిద్లూ వ్యాధి సోకి రెండు వేల కోళ్లు మృతి చెందడంతో రూ. ఆరు లక్షల నష్టం వాటిల్లింది. మొదలు పెట్టిన తొలిసారి కోళ్లు మృతి చెందడం ఆర్థికంగా పెద్దదెబ్బ తగిలింది. సుదీర్ఘకాలం వ్యవసాయ కుటుంబం కావడం ఆర్థిక స్థిరమత అంతంత మాత్రమే కావడంతో తల్లిదండ్రులు నాటుకోళ్ల పెంపకం వద్దన్నారు. పోయిన చోటనే దొరకలబట్టుకోవాలని పట్టుదలతో నష్టం వచ్చిందని బాధపడకుండా పనులను కొనసాగించి ఇచ్చిన సలహాలతో తిరిగి పెంపకం ప్రారంభించి ఇప్పటి వరకు ఆరు బ్యాచ్లు తీశాడు.

6 బ్యాచ్లకు రూ. 20 లక్షల ఆదాయం
ఆరు బ్యాచ్లు తీస్తే రూ. 20 లక్షల ఆదాయం వచ్చింది. దాంతో ఒకేసారి 18 వేల కోడిపిల్లలను ఉత్పత్తి చేసే కెపాసిటీ గల యంత్రాలను కొనుగోలు చేసి వాటిని ఇంట్లోని గదిలో ఏర్పాటు చేశాడు. దళ వారీగా ఆర్డర్లను బట్టి ఆరువేల చొప్పున మూడుసార్లు గుడ్డును యంత్రంలో పెట్టి కోడి పిల్లలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాడు. కోడిపిల్లల ఉత్పత్తి పెంపకంపై యూట్యూబ్ చానల్ ద్వారా ప్రచారం చేయడంతో కోడిపిల్లల కొనుగోలుకు ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో అన్ని జిల్లాల నుంచి ఆర్డర్లు ఇస్తున్నారు. ఒక్కో కోడిపిల్ల రూ. 35కు విక్రయిస్తున్నాడు. ఇప్పటికే వందలకంటే మైగ రైతులకు నాటుకోళ్ల పెంపకానికి పిల్లలను అమ్ముతున్న చెప్పాడు.

బిక్కుడు పంట

సేంద్రియ సాగు లాభాలు బాగు
సేంద్రియ విధానంలో కూరగాయలు సాగు చేస్తూ లాభాలు గడిస్తున్నాడు ఆ యవ రైతు. తనకున్న పొలంలో ఆర్గానిక్ పద్ధతిలో వివిధ రకాల పంటలను పండిస్తూ సిరులు పండిస్తున్నాడు. కొత్తిమీర, బెండకాయ, వంకాయ, చిక్కడు, టమాట, బీరకాయ, సోరకాయ, మునగ, మిరప, అలివంతకాయ... తదితర కూరగాయలను సాగు చేస్తూ పది మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నాడు. అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిస్తున్నాడు మామచేపూరికి చెందిన పెండ్లాల ప్రవీణ్.
- మామచేపూరి, డిసెంబర్ 14

సేంద్రియ సాగు
సేంద్రియ విధానంలో కూరగాయలు సాగు చేస్తూ లాభాలు గడిస్తున్నాడు ఆ యవ రైతు. తనకున్న పొలంలో ఆర్గానిక్ పద్ధతిలో వివిధ రకాల పంటలను పండిస్తున్నాడు. కొత్తిమీర, బెండకాయ, వంకాయ, చిక్కడు, టమాట, బీరకాయ, సోరకాయ, మునగ, మిరప, అలివంతకాయ... తదితర కూరగాయలను సాగు చేస్తూ పది మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నాడు. అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిస్తున్నాడు మామచేపూరికి చెందిన పెండ్లాల ప్రవీణ్.

బీరకాయలను చూపుతున్న ప్రవీణ్

జీవామ్మతం కలుపుతున్న ప్రవీణ్

సేంద్రియ విధానంలో కూరగాయలు సాగు చేస్తూ లాభాలు గడిస్తున్నాడు ఆ యవ రైతు. తనకున్న పొలంలో ఆర్గానిక్ పద్ధతిలో వివిధ రకాల పంటలను పండిస్తూ సిరులు పండిస్తున్నాడు. కొత్తిమీర, బెండకాయ, వంకాయ, చిక్కడు, టమాట, బీరకాయ, సోరకాయ, మునగ, మిరప, అలివంతకాయ... తదితర కూరగాయలను సాగు చేస్తూ పది మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నాడు. అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిస్తున్నాడు మామచేపూరికి చెందిన పెండ్లాల ప్రవీణ్.
- మామచేపూరి, డిసెంబర్ 14

మండల కేంద్రానికి చెందిన పెండ్లాల ప్రవీణ్ గతంలో పరి సాగు చేసేది. మార్కెట్లో డిమాండ్ ఉన్న పంటలను సేంద్రియ విధానంతో సాగు చేసి తనకోసం పాటు పలువురికి ఉపాధి కల్పించాలనే లక్ష్యంతో కూరగాయల పంటలను సాగు చేస్తున్నాడు. తన వ్యవసాయ క్షేత్రంలో కొత్తిమీర, బెండకాయ, వంకాయ, చిక్కడు, టమాట, బీరకాయ, సోరకాయ, మునగ, మిరప, అలివంతకాయ... తదితర కూరగాయలను సాగు చేస్తూ లోకల్ మార్కెట్లకు తరలివెళ్లి లాభాలు పొందుతున్నాడు.

సాగు కోసం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన డ్రై

వినుకూర్ కిందిలో అలోచన
బీటిక్ పూర్తి చేసిన ప్రవీణ్ గతంలో భూపాలపల్లి జిల్లా కేంద్రంలో శానిటర్ ఫామ్ నడిపి నష్టాల పాలయ్యాడు. ఇక్కడి రైతులందరూ మిర్చి, పత్తి, వరి మాత్రమే సాగు చేస్తున్నారు, వినుకూర్గం అలోచించి కూరగాయల సాగు చేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. వెంటనే అందులో ప్రత్యేకంగా షిక్షణ తీసుకునేందుకు హైదరాబాద్ వెళ్లి సేంద్రియ పద్ధతిలో వ్యవసాయ విధానంపై మోక్షవలకు నేర్చుకున్నాడు. తన పొలంలో పలు రకాల కూరగాయల పంటలను సాగు చేసి లోకల్ మార్కెట్లో హోమ్ సైనింగ్ విక్రయిస్తూ లాభాలు బాటలో పయనిస్తున్నాడు. సేంద్రియ పద్ధతిలో ఖర్చు అధికమైస్తుంటే మంచి డిమాండ్ ఉండడంతో అటు వైపే మొగ్గు చూపాడు. మూడెకరాలలో కూరగాయల సాగు కోసం సొంతంగా డ్రైవ్, కలుపు నివారణకు మల్చింగ్, పురుగుల నియంత్రణకు సోలార్ ఫ్లోవెలను అవర్చాడు. ఎకరానికి రూ. లక్ష చొప్పున ఖర్చుతుండగా సంవత్సరం పొడగునా నీజినెకు తగినట్లు పంటలను సాగు చేస్తూ లాభాలను పొందుతున్నానని, బీటిక్ పూర్తిలో డిస్ట్ మరంత విస్తృతం చేసి మరకొంత మందికి ఉపాధి కల్పిస్తానని ప్రవీణ్ పేర్కొన్నాడు.

బీరకాయలను చూపుతున్న ప్రవీణ్